

खरी हुशारी म्हणजे बोलण्यातली चतुराई नाही, तर योग्य वेळी योग्य निर्णय घेण्याची क्षमता, चुका मान्य करण्याचे धैर्य आणि माणुसकी जपून यश मिळवण्याची समजूत होय.

सारांश वृत्त

जगदीप धनखड एस्एमध्ये दाखल
नवी दिल्ली : माजी उपराष्ट्रपती जगदीप धनखड १० जानेवारी रोजी दोनदा बेशुद्ध पडल्यानंतर सोमवारी येथील अखिल भारतीय आयुर्विज्ञान संस्थेत (एम्स) दाखल करण्यात आले, असे अधिकाऱ्यांनी सांगितले. ७४ वर्षीय धनखर यांचा एमआरआय करण्यात आला, असे अधिकाऱ्यांनी सांगितले आणि मंगळवारी इतर चाचण्या केल्या जातील. त्यांनी सांगितले की, माजी उपराष्ट्रपतींना १० जानेवारी रोजी पहाटे ३.३० च्या सुमारास वॉशरूममध्ये बेशुद्धीचे दोन झटके आले.

हिमाचल प्रदेशात पावसाची शक्यता

झिमाळा : स्थानिक हवामान केंद्राने सोमवारी १६ जानेवारीपासून हिमाचल प्रदेशातील उंच टेकड्यांमध्ये पावसाळी पाऊस पडण्याची शक्यता वर्तवली आणि बुधवारपर्यंत चंबा जिल्ह्यातील काही ठिकाणी थंडीची लाट येण्याचा पिवळा इशारा जारी केला. तसेच राज्यातील १२ पैकी सात जिल्ह्यांमध्ये - उना, बिलापसुर, हमीरपूर, कांगडा, मंडी, सोलन आणि सिरमौर - १५ जानेवारीपर्यंत दाट धुक्यासाठी पिवळा इशारा जारी केला आहे. “१५ जानेवारी दरम्यान उंच टेकड्यांमध्ये काही ठिकाणी हलका पाऊस आणि बर्फवृष्टी होण्याची शक्यता आहे.

बंगलुरु विमानतळावर प्रवाशांच्या संख्येत वाढ
बेंगलुरु : बंगलुरु आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर प्रवाशांची संख्या वर्षानुसृत ८ टक्क्यांनी वाढून २०२५ मध्ये ४३.८२ दशलक्ष झाली, असे संबंधितांनी सोमवारी सांगितले. वाढत्या मागणीमुळे, आंतरराष्ट्रीय कनेक्टिव्हिटीचा विस्तार आणि पायाभूत सुविधांमध्ये सातत्याने गुंतवणूक झाल्याने ही वाढ झाली. २०२४ मध्ये, विमानतळावरून ४०.७३ दशलक्ष प्रवासी वाहतूक झाली.

पाकच्या आसिम मुनीरची भारताला धमकी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

इस्लामाबाद : पहलगाममधील दहशतवादी हल्ला आणि भारताच्या ‘ऑपरेशन सिंदूर’नंतर पाकिस्तानने संबंध सुधारणे अपेक्षित होते. मात्र, शेजारील देश भारताच्या विरोधात सातत्याने विष ओकत आहे. पाकिस्तानचा लष्करप्रमुख फील्ड मार्शल आसिम मुनीरने पुन्हा एकदा भारताला धमकी दिली असून, मुस्लिम देशांच्या सुरक्षेच्या नावाखाली एक नवीन ‘डिफेंस डॉक्ट्रिन’ (संरक्षण धोरण) सादर केले आहे.

या नव्या धोरणांतर्गत पाकिस्तान मुस्लिम देशांशी आक्रमक संरक्षण आणि धोरणात्मक भागीदारी वाढवत आहे. यामध्ये शस्त्रास्त्रांचे मोठे सौदे, लढाऊ विमाने आणि क्षेपणास्त्रांची विक्री यांचा समावेश आहे. भारतीय गुप्तचर सूत्रांच्या

मते, जगातील अनेक मुस्लिम देश पाकिस्तानच्या ‘परमाणु छत्रछायेखाली’ येण्यास उत्सुक आहेत. जगात पाकिस्तान हा एकमेव अण्वस्त्रधारी इस्लामिक देश असल्याने, ज्या देशांना इस्त्रायल किंवा अन्य शत्रूंचा धोका आहे, त्यांना मदत करण्याचे आश्वासन मुनीरने दिले आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, सौदी अरेबिया आणि पाकिस्तान यांच्यातील वाढत्या मैत्रीमुळे मध्य पूर्वेतील सत्तेचे संतुलन बिघडण्याची शक्यता आहे.

पाकिस्तानचे परराष्ट्र मंत्री इशाक डार यांनी सांगितले की, जवळपास ८ मुस्लिम देश पाकिस्तानसोबत लष्करी सहकार्य करण्यास इच्छुक आहेत. आर्थिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये पाकिस्तानला ८ अब्ज डॉलरच्या शस्त्रास्त्रांच्या ऑर्डर्स मिळाल्या असून, पुढील ५ वर्षांत हे लक्ष्य २० अब्ज डॉलरपर्यंत नेण्याचे त्यांचे नियोजन आहे.

आसिम मुनीरने चिथावणीखोर विधान करताना म्हटले आहे की, “येणाऱ्या काळात अर्ध्या हिंदुस्थानला घेऊन बुद्धि” भारताच्या संरक्षण तज्ज्ञांच्या मते, पाकिस्तान आपल्या अंतर्गत आर्थिक कमकुवतपणाला लपवण्यासाठी अशा प्रकारे बाह्य विस्तारवादावर भर देत आहे. पाकिस्तानची वाढती लष्करी पोहोच आणि मुनीरची आक्रमक विधाने भविष्यात प्रादेशिक शांततेसाठी मोठा धोका निर्माण करू शकतात.

लाडकी बहीणचा लाभ अग्रिम स्वरुपात देण्यास मज्जाव

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : महानगरपालिका निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर राज्यात आदर्श आचारसंहिता लागू असताना ‘लाडकी बहीण’ योजनेचा नियमित किंवा प्रलंबित लाभ देता येईल; परंतु जानेवारी महिन्याचा लाभ अग्रिम स्वरुपात देण्यास राज्य निवडणूक आयोगाने मज्जाव केला आहे.

“लाडक्या बहिणींना मकर संंकांतीची मोठी भेट! १४ जानेवारी पूर्वी लाडक्या बहिणींच्या खाल्तात डिसेंबर व जानेवारी महिन्याचे तीन हजार जमा होणार,” अशा आशयाच्या प्रसिद्ध झालेल्या बातम्यांच्या आधारे निवडणूक आयोगाकडे विविध तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या. त्यासंदर्भातील वस्तुस्थिती जाणून घेण्यासाठी लाडकी बहिण

योजनेसंदर्भात शासनाने घेतलेल्या निर्णयाबाबत स्पष्टीकरण देण्यात यावे, असे राज्य निवडणूक आयोगाने मुख्य सचिवांना कळविले होते.

“राज्य निवडणूक आयोगाने ४ नोव्हेंबर २०२५ रोजी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या सार्वत्रिक निवडणुकांसाठी आदर्श आचार संहितेबाबत एकत्रित आदेश निर्गमित केले आहेत. यानुसार, निवडणूक जाहीर होण्यापूर्वी प्रत्यक्ष सुरू झालेली विधायककामे व योजना आचारसंहिता काळात सुरू ठेवण्यास परवानगी आहे,” असे मुख्य सचिवांनी कळविले होते. ही पार्श्वभूमी लक्षात घेता, या योजनेचा नियमित लाभ देता येईल; परंतु अग्रिम स्वरुपात लाभ देता येणार नाही; तसेच नवीन लाभार्थीदेखील निवडना यणार नाहीत, असे निर्देश राज्य निवडणूक आयोगाने दिले आहेत.

धनंजय मुंडे लवकरच मंत्रिमंडळात!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : माजी मंत्री आ. धनंजय मुंडे हे त्यांच्यावर झालेल्या आरोपांच्या नंतर एक वर्षापासून सरकारच्या बाहेर असून, लवकरच ते मंत्रिमंडळात पुनरागम करतील, असे सूत्रोवाच राष्ट्रवादी काँग्रेसचे कार्याध्यक्ष प्रफुल्ल पटेल यांनी केले आहे. एका वृत्त वाहिनीला दिलेल्या मुलाखतीत प्रफुल्ल पटेल यांनी धनंजय मुंडे यांना सहन कराव्या लागलेल्या मनस्ताप व त्रासाबद्दल देखील वक्तव्य केले आहे.

बीड जिल्ह्यात तत्कालीन निर्माण झालेल्या परिस्थिती मध्ये जनभावनेचा विचार करून धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा घेतला गेला होता. त्या प्रकरणात

चौकशी देखील पूर्ण झाली असून यामध्ये कुठेही धनंजय मुंडे यांचे नाव नाही, त्यांच्यावर कुठलाही आरोप नाही, तसेच कुठेही त्यांचा संबंध आढळून आलेला नाही. त्यामुळे त्यांना पुन्हा मंत्रिमंडळात सामील केले जाईल, असे त्यांनी सांगितले आहे. चार दिवसांपूर्वी प्रफुल्ल पटेल यांनी अन्य एका वृत्त वाहिनीला दिलेल्या मुलाखतीत देखील असेच वक्तव्य केले होते.

दरम्यान, कुठल्याही चौकशीत धनंजय मुंडे यांचा

कुठलाही संबंध नसून ते लवकरच मंत्री म्हणून काम करताना दिसतील असे स्पष्ट करत प्रफुल्ल पटेल यांनी सुसंकेत दिले आहेत.

काही दिवसांपूर्वीच धनंजय मुंडे यांनी केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांची दिल्ली येथे भेट घेतल्याने या चर्चीना सुरुवात झाली होती. नुकतेच बीड येथील एका कार्यक्रमानंतर धनंजय मुंडे आपला मुलाखत दौरा अचानक रद्द करून मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या सोबत हेलिकॉप्टर मधून गेले, त्यामुळेही राज्यातील राजकारणात मोठी चर्चा झाली होती. त्यानंतर प्रफुल्ल पटेल यांनी केलेल्या वक्तव्यामुळे राजकीय घडामोडींना वेग आला असल्याचे दिसून येते.

सप्तश्रृंग गड मार्गावर दोन महिने एकेरी वाहतूक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नाशिक : साडेतीन शक्तीपीठांपैकी एक असलेल्या सप्तश्रृंग गडाकडे जाणाऱ्या नांदुरी-सप्तश्रृंग गड घाट मार्गावरील वाहतुकीत मोठे बदल करण्यात आले आहेत. या मार्गावर सुरू असलेल्या रस्ता कामामुळे पुढील सुमारे दोन महिने एकेरी वाहतुकीची अंमलबजावणी केली जाणार आहे. एका वेळी एकाच दिशेने वाहतूक सुरू राहील, तर शेवटचे वाहन पोहोचेल्यंत विरुद्ध दिशेची वाहतूक थांबवली जाणार आहे.

नांदुरी ते सप्तश्रृंग गड हा सुमारे १० किलोमीटरचा डोंगराळ घाटमार्ग असून, येथे टप्प्याटप्प्याने कोंकटिकरण व संरक्षक भित बांधणीचे काम सुरू आहे. या

मार्गाची रुंदी मर्यादित असून तीव्र वळणे, चढ-उतार आणि कमी दृश्यमानतेमुळे काम सुरू असलेल्या ठिकाणी संपादक वळवणे तांत्रिकदृष्ट्या शक्य नसल्याचे सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या कळवण उपविभागाने प्रशासनाच्या निदर्शनास आणून दिले होते. सण-उत्सवांच्या काळात भाविकांची व वाहनांची मोठी गर्दी होत असल्याने, रस्ता काम सुरू असतानाच दोन्ही बाजूंनी वाहतूक सुरू ठेवल्यास कोंडी व अपघात होण्याची शक्यता अधिक आहे. आगामी यात्रोत्सवापूर्वी रस्त्याचे काम सुरक्षित व सुस्थितीत पूर्ण करण्यासाठी एकेरी वाहतूक व्यवस्था आवश्यक असल्याचे सहायक अभियंता रोहिणी वसावे यांनी सांगितले.

थंडीचा जोर वाढणार.!

पुणे: देशभरातील काही राज्यात अचानक थंडी, तर काही राज्यात पावसाच्या सरी कोसळत आहेत. महाराष्ट्रातही तापमानात चढ-उतार पाहायला मिळत आहेत. काही भागांत पारा घसरला आहे. वर्षाच्या पहिल्याच दिवशी राज्यातील अनेक भागांत पावसाने हुज्जती लावली. त्यामुळे तापमान वाढले होते. मात्र आता पुन्हा थंडीचा जोर वाढताना दिसत आहे.

इराणमधील भारतीयांना सावधगिरीचा इशारा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : इराणमध्ये सुरू असलेल्या हिंसक निदर्शनांच्या पाश्र्वभूमीवर भारत सरकारने तेथील भारतीय नागरिकांना कडक सावधगिरीचा इशारा दिला आहे. परराष्ट्र सचिव विक्रम मिश्री यांनी सोमवारी सांगितले की, इराणमधील घडामोडींवर भारत बारकाईने लक्ष ठेवून असून, भारतीय नागरिकांनी विशेषतः बाहेर पडणे टाळावे आणि अशांत परिस्थितीत अडकू नये.

जर्मनीचे चांसलर फ्रेडरिक मर्झ यांच्या पहिल्या भारत भेटीनंतर आयोजित विशेष मीडिया ब्रीफिंगमध्ये मिश्री बोलत होते. त्यांनी सांगितले की, इराणमध्ये भारतीय प्रवासी, अनिवासी भारतीय आणि विद्यार्थ्यांचा मोठा समुदाय आहे. या पाश्र्वभूमीवर तेथील भारतीय दूतावासाने विद्यार्थ्यांसह सर्व नागरिकांशी संपर्क साधला असून,

सध्या ते सुरक्षित असल्याची माहिती मिळाली आहे. मात्र, परिस्थिती लक्षात घेता सर्वांनी आवश्यक ती खबरदारी घ्यावी, असा सल्ला देण्यात आला आहे. निर्बंध आणि संपर्कातील अडथळे असूनही दूतावासाने विद्यार्थी समुदायाशी संवाद साधल्याचे मिश्री यांनी स्पष्ट केले. आतापर्यंत कोणत्याही भारतीय नागरिकाला गंभीर अडचणीचा सामना करावा लागलेला नाही. तरीही, अनावश्यक हालचाली टाळून सुरक्षित ठिकाणीच राहावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

दरम्यान, इराणमध्ये देशव्यापी निदर्शनांवर करण्यात आलेल्या कारवाईत किमान ५४४ जणांचा मृत्यू झाल्याचा दावा करण्यात आला आहे. हा आकडा अधिक असण्याची शक्यताही व्यक्त होत आहे. तेथे सुरू असलेल्या निदर्शनांमध्ये १०,६०० हून अधिक लोकांना ताब्यात घेण्यात आले आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा खुलासा

मुंबई महाराष्ट्राचीच, गैरअर्थ काढू नये

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : राज्यात महापालिका निवडणुकांची रणधुमाळी सुरू असताना मुंबई महापालिकेच्या प्रचारात मराठी-अमराठी मुद्दा पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला आहे. ठाकरे बंधू एकत्र आल्याने वातावरण तापलेले असतानाच भाजपाचे तमिळनाडूतील नेते अण्णामलाई यांच्या मुंबईविषयीच्या वक्तव्यामुळे नव्या वादाला तोंड फुटले आहे. अण्णामलाई यांनी “मुंबई महाराष्ट्राचे शहर नाही” असे विधान केल्याचा आरोप होत असून, त्यावरून राजकीय प्रतिक्रिया उमटत आहेत.

या पार्श्वभूमीवर उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी अण्णामलाई यांच्या वक्तव्याचा बचाव करताना

गैरअर्थ काढू नये, असे स्पष्ट केले. फडणवीस म्हणाले, “अण्णामलाई हे तमिळनाडूतील नेते आहेत. ते तमिळ लोकांच्या आग्रहाखातर मुंबईत आले होते. त्यांना हिंदी नीट येत नाही आणि ते नुकतेच हिंदी बोलण्याचा प्रयत्न करू लागले आहेत. भाषेतील मर्यादित शब्दांचा घोटाळा झाला असू शकतो.”

फडणवीस यांनी स्वतःचा अनुभव सांगत म्हटले की, “मी जेव्हा तमिळनाडूला सभा घ्यायला गेलो होतो, तेव्हा माझ्या तोंडून मद्रास

असा शब्द निघाला होता. नंतर त्यांनी मला सांगितले आणि मी चेन्नई असा दुरुस्त उल्लेख केला. याचा अर्थ कुणाचा अपमान करायचा होता, असा होत नाही.”

ते म्हणाले, “अण्णामलाई यांच्या वक्तव्यावरून जे लोक उगाच उड्या मारत आहेत, त्यांनी लक्षात ठेवावे की बॉम्बेचे ‘मुंबई’ नाव अधिकृतपणे करण्याची लढाई भाजपाचे नेते राम नाईक यांनी लढली. त्यासाठी आवश्यक कायदे विधानसभेत आणि संसदेत करण्यात आले. फक्त समर्थन देणारे वेगळे आणि प्रत्यक्ष लढा देणारे वेगळे असतात.”

फडणवीस यांनी स्पष्ट केले की, “अण्णामलाई यांचा आशय एवढाच होता की मुंबई हे एक आंतरराष्ट्रीय

संपादकीय

तुम्ही मुंबईला काय दिले?

दाक्षिणात्यांच्याविरोधात आंदोलन करून शिवसेनेची आपली पाळेमुळे मुंबईत रुजवली. आताही ठाकरे बंधू स्वतःचे अस्तित्व कायम ठेवण्यासाठी असाच प्रकार करत आहेत. म्हणूनच, इतक्या वर्षात तुम्ही मुंबईला काय दिले, हा प्रश्न उपस्थित होतो.

मुंबईच्या राजकारणात परप्रांतीय हा मुद्दा काही नवा नाही. बाळासाहेब ठाकरे यांनी १९६०-७० च्या दशकात दाक्षिणात्यांविरोधात आंदोलन छेडले आणि त्यानंतरच शिवसेचे राजकीय वर्चस्व प्रस्थापित झाले. त्या आंदोलनातून मराठी अस्मिता, रोजगार आणि मुंबईवरील हक्क यांचा प्रश्न ऐरणवीर आला. मात्र काळ पुढे गेला, मुंबई बदलली; दाक्षिणात्य उडुपी कमी झाले नाहीत, उलट शहराच्या अर्थव्यवस्थेत ते महत्त्वाची भूमिका बजावतात. आज मुंबईच्या कानाकोपऱ्यात असलेली उडुपी हॉटेल्स मुंबईकरांच्या जीवनात महत्त्वाचे स्थान मिळवणारी ठरली आहेत. मुंबई ही देशाची आर्थिक राजधानी म्हणून ओळखली जाते. तरीही मुंबईकरांना बाहेरच्यांची भीती दाखवण्याचे राजकारण आजही सुरू आहे. ठाकरे बंधू तामिळ, हिंदीभाषक, जैन, गुजराती अशा विविध समाजघटकांचा उल्लेख करत तोच धागा पुढे नेताना दिसतात. २५ वर्षे मुंबई महापालिकेवर सत्ता असताना तुम्ही मुंबईला काय दिले, हा प्रश्न आहेच त्याशिवाय ही भीती वास्तवातून येते आहे की राजकीय सोयीसाठी निर्माण केली जाते आहे? हाही प्रश्न. शिवाजी पार्कवरील रविवारी झालेल्या संयुक्त सभेत ठाकरे बंधूंनी पुन्हा एकदा तोच तो मुंबई महाराष्ट्रापासून तोडण्याचा डाव, मुंबईतील मराठी माणसाला एकटे पाडण्याची भीती दाखवली. मराठी माणसाची अस्मिता आणि अस्तित्व यावरच दोघांनी भाष्य केले. विशेषतः राज ठाकरे यांनी सादर केलेले व्हिडीओ प्रेझेंटेशन आणि त्यामधून उभा केलेला भीतीचा बागुलबूवा हा सभेचा केंद्रबिंदू ठरला. अशावेळी म्हणूनच तुम्ही मुंबईसाठी काय केले, हा प्रश्न उपस्थित होतो. राज ठाकरे यांनी मुंबईतून मराठी माणसाचे अस्तित्व संपविण्यासाठी पद्धतशीर प्रयत्न सुरू असल्याचा दावा केला. त्यासाठी त्यांनी अदानी समूहाला २०१४ ते २०२५ या काळात मिळालेल्या प्रकल्पांचा नकाशा, जमिनीची यादी आणि त्यामागील सरकारी निर्णयांचा गोषवारा मांडला. व्हिडीओ, पार्श्वसंगीत आणि आकडेवारी यामुळे हे सादरीकरण परिणामकारक झाले, हे मान्य करावे लागेल. शिवाजी पार्कवरील हजारांचा जनसमुदाय अक्षरशः स्तब्धपणे ते ऐकत होता. मात्र संपादकीय दृष्टिकोनातून प्रश्न उभा राहतो तो भावनिक परिणामकारकतेचा नव्हे, तर राजकीय आशयाचा. राज ठाकरे यांनी मांडलेली मुंबई हस्तगत करण्याची योजना ही संकल्पना अनेक स्तरांवर तपासण्याची गरज आहे. वाढवण बंदर, नवी मुंबई विमानतळ, बुलेट ट्रेन, एएमएमआर क्षेत्रावरचा सरकारी फोकस हे सर्व स्वतंत्रपणे पाहिले तर पायाभूत सुविधा या विकासाचा भाग आहेत. मात्र, या सगळ्याला एकत्र बांधून मुंबई बाहेरच्यांच्या घशात घालण्याचा डाव असा निष्कर्ष काढला जातो, तेव्हा तो अतिरंजित ठरतो. विकासाच्या निर्णयांमागे कॉर्पोरेट हितसंबंध असू शकतात, त्यावर प्रश्न विचारणे आवश्यक आहे; पण त्यातून थेट भाषिक-प्रादेशिक भीती निर्माण करणे हा राजकीय मार्ग सोपा ठरतो. तुमची सत्ता असताना, तुम्ही मुंबईला काय दिले, असे म्हणून विचारावे लागते. मुंबई विमानतळाची जागा, धारावी पुनर्विकास, कलिनो परिसर या सगळ्या मुद्द्यांवर पारदर्शकता, सार्वजनिक हित आणि स्थानिकांच्या हक्कांबाबत चर्चा होणे गरजेचे आहे. मात्र ती चर्चा मराठी विरुद्ध हमराठी या चोकटीत अडकली, तर मूळ प्रश्न बाजूला पडतो. बाळासाहेबांच्या काळात अस्मितेचा मुद्दा हा संघटनेसाठी वापरला गेला; आज मात्र मुंबई ही बहुभाषिक, बहुसांस्कृतिक वास्तव स्वीकारूनच पुढे जाणार आहे. तिला मागे नेणारे राजकारण किती काळ चालेल, हा प्रश्न आहेच. भाजपच्या आक्रमक प्रचाराला उत्तर देण्यासाठी ठाकरे बंधूंनी एकत्र येऊन भावनिक मुद्दे उभे केले, हे राजकीय गणित असू शकते. पण मुंबईकर मतदार आता केवळ या भीतीने मतदान करेल, असे गृहित धरणे ठाकरे बंधूंच्या अस्तित्वाला धोकादायक ठरू शकते. रोजगार, घरबांधणी, वाहतूक, पर्यावरण आणि प्रशासनाची कार्यक्षमता या प्रश्नांची ठोस उत्तरे देणारे राजकारण टिकणार आहे. सामान्य मुंबईकर म्हणूनच प्रश्न विचारतो आहे की, तुम्ही मुंबईला काय दिले आणि त्याचे उत्तर ठाकरेना द्यावेच लागणार आहे.

राजकीय व्यवस्थापन संस्थांवर वाढता भर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : महापालिकेच्या आगामी निवडणुकीत प्रस्थापित नगरसेवकांसह अनेक नवे उमेदवारी निवडणूक रिंगणात उतरत असून आपले नशीब आजमावत आहेत. यंदा निवडणूक पॅनेल पद्धतीने होणार असल्याने प्रचार आणि नियोजन अधिक काटेकोर करण्यावर भर दिला जात आहे. त्यामुळे अनेक उमेदवारांनी निवडणूक व्यवस्थापनासाठी खास राजकीय व्यवस्थापन संस्थांची मदत घेण्यास सुरुवात केली आहे.

या व्यवस्थापन संस्थांकडून

देशाच्या आर्थिक वाटचालीचे चित्र सध्या जीडीपीच्या उच्च वाढीच्या आकड्यांतून रंगवले जात आहे. भारत जगातील सर्वाधिक वेगाने वाढणाऱ्या अर्थव्यवस्थांपैकी एक असल्याचे सांगितले जाते. आंतरराष्ट्रीय पातळीवरही हे आकडे आशादायक मानले जात आहेत. मात्र अर्थव्यवस्था समजून घेताना केवळ वाढीचा दर पुरेसा नसतो. त्या वाढीचा पाया मजबूत आहे का आणि तिचा लाभ समाजातील किती घटकांपर्यंत पोहोचतो, हे अधिक महत्त्वाचे ठरते. अलीकडील आकडेवारीत वास्तविक आणि नाममात्र जीडीपी वाढ यांतील फरक प्रकर्षाने जाणवतो. वास्तविक वाढ जास्त आणि नाममात्र वाढ तुलनेने कमी असल्याने आकडे कसे मोजले जात आहेत, याबाबत प्रश्न उपस्थित होतात. महागाईचा परिणाम समायोजित करताना वापरल्या जाणाऱ्या निर्देशांकामुळे वाढीचे चित्र अधिक उजळून दाखवले

जात नाही ना, अशी शंका काही अर्थतज्ज्ञ व्यक्त करतात. प्रत्यक्ष व्यवहारात उत्पन्न, नफा आणि खप यांचा वेग जर मर्यादित असेल, तर कागदावरील वाढ सामान्य माणसाच्या अनुभवाशी विसंगत ठरते. सध्याच्या वाढीचा मोठा आधार सरकारी खर्चावर दिसून पायाभूत सुविधांवरील गुंतवणूक, मोठे प्रकल्प आणि सार्वजनिक क्षेत्रातील खर्चामुळे अर्थव्यवस्थेला चालना मिळत आहे. रस्ते, रेल्वे, बंदरे आणि विमानतळांसारख्या प्रकल्पांचा परिणाम आकड्यांत उमटतो. मात्र खाजगी क्षेत्रातील गुंतवणूक अपेक्षेइतकी वेगवान नाही. उद्योगांकडून नवीन प्रकल्पांमध्ये गुंतवणूक, उत्पादनक्षमता वाढवणे आणि दीर्घकालीन नियोजन याबाबत अजूनही सावध भूमिका घेतली जात आहे.

खाजगी गुंतवणूक मंदवालेली असण्याचा सर्वात मोठा परिणाम रोजगारनिर्मितीवर दिसतो.

पिंपरी-चिंचवडमध्ये प्रचारात आय लव्ह यू अजित दादांच्या सभेत कार्यकर्त्यांने दिला आवाज; दादांचे खास शैलीत उत्तर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : राज्यातील महापालिका निवडणुकांमध्ये मुंबईनंतर पुणे महापालिकेकडे संपूर्ण राज्याचे लक्ष लागले आहे. कारण सत्तेत एकत्र असलेले भाजप आणि अजित पवार यांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेसमध्ये येथे थेट सामना रंगला आहे. गेल्या काही दिवसांपासून या निवडणुकीवरून राजकीय वातावरण चांगलेच तापले असून आरोप-प्रत्यारोपांच्या फैरी झडताना दिसत आहेत.

प्रचाराचा शेवटचा रविवार असताना उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी पिंपरी चिंचवड येथील प्रभाग क्रमांक २ मध्ये प्रचारसभा घेतली. या सभेदरम्यान एक मजेशीर प्रसंग घडला. अजित पवार भाषण करत असताना एका कार्यकर्त्याने थेट अजित दादा, आय लव्ह यू अशी हाक मारली. यावर अजित पवार यांनीही आपल्या खास शैलीत उत्तर देत उपस्थितांना हसवले.

अजित पवार म्हणाले, घड्याळाचं बटण दाब, ते आय लव्ह यू बाजूला ठेव. घरी जाऊन बायकोला म्हण लव्ह यू, लव्ह यू तेव्हा बायको म्हणेल आज जास्तरच बिघडलाय. त्यांच्या या काही उमेदवारांनी व्यावसायिक राजकीय व्यवस्थापन संस्थांची नियुक्ती केली आहे. या संस्थांमध्ये प्रत्यक्ष डोअर-टू-डोअर सर्वेक्षण करून नागरिकांशी संवाद साधतात. त्यानंतर सर्व माहिती एका विशेष सॉफ्टवेअर किंवा ॲपमध्ये संकलित केली जाते. मतदारांचे नाव, वय, पत्ता, जात, प्रांतनिहाय माहिती यासह त्यांचा राजकीय कलही या डेटामध्ये नोंदवला जातो. ही सगळी माहिती उमेदवार आणि नगरसेवकांना मोबाईलवर एका क्लिकवर उपलब्ध होत असल्याने प्रचार अधिक नियोजित आणि लक्षित पद्धतीने करता येत आहे.

मिशिकल उत्तरावर सभेत एकच हशा पिकला.

सभेत बोलताना अजित पवार यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या विकासाच्या योजना मांडल्या. पुणेकरांसाठी मोफत मेट्रो आणि मोफत बस सेवेचे आश्वासन देण्यात आल्याचे त्यांनी सांगितले. यामुळे प्रदूषण कमी होईल आणि नागरिकांना मोठा दिलासा मिळेल, असेही ते म्हणाले. विरोधक ७५ वर्षांनंतर पीएमपीएल मोफत

देशाची अर्थव्यवस्था वेगाने वाढते आहे, असे सांगणारे जीडीपीचे आकडे सध्या मोठ्या अभिमानाने मांडले जात आहेत. आकड्यांमागील आर्थिक वास्तव, रोजगाराची स्थिती आणि सामान्य नागरिकाच्या जीवनातील बदल पाहता ही वाढ किती ठोस आहे, याचा विचार करणे आवश्यक ठरते.

जीडीपी वाढीचे आकडे जितके आशादायक वाटतात, तितकी रोजगाराची स्थिती समाधानकारक नाही. तरुणांसाठी स्थिर नोकऱ्या, नियमित उत्पन्न आणि सुरक्षित कामाच्या संधी वाढत नसल्याची भावना सर्वत्र आहे. असंघटित क्षेत्रातील कामगारांचे

उत्पन्न अजूनही अनिश्चित असून महागाईच्या तुलनेत त्यांची क्रयशक्ती फारशी वाढलेली नाही. निर्यात क्षेत्राकडूनही अपेक्षित आधार मिळताना दिसत नाही. जागतिक अर्थव्यवस्थेतील अनिश्चितता, व्यापारातील अडथळे आणि संरक्षणवादी धोरणांचा

परिणाम भारतीय निर्यातीवर होत आहे. काही विशिष्ट क्षेत्रांत प्रगती झाली असली, तरी एकूण निर्यातीचा वेग अर्थव्यवस्थेच्या वाढीशी सुसंगत नाही. देशांतर्गत मागणीवरच मोठ्या प्रमाणात अवलंबून असलेली वाढ दीर्घकाळ टिकेल का, हा प्रश्न त्यामुळे पुढे येतो. आकडेवारीच्या विश्वासाहंतेचा मुद्दा देखील दुर्लक्षित करता येत नाही. जीडीपीच्या आकड्यांमध्ये वारंवार मोठ्या प्रमाणावर दुरुस्त्या केल्या जातात. आधी जाहीर झालेले अंदाज नंतर लक्षणीयरीत्या बदलल्याने संश्रम निर्माण होतो. जीडीपी हा धोरणनिर्मितीचा पाया असल्याने त्यातील अनिश्चितता अर्थसंकल्प, गुंतवणूक निर्णय आणि आर्थिक नियोजनावर परिणाम करू शकते.

याचा अर्थ असा नाही की भारतीय अर्थव्यवस्था अडचणीत आहे किंवा वाढ पूर्णपणे भासमय आहे. मात्र ही वाढ किती टिकाऊ आहे आणि ती सर्वसामान्यांपर्यंत

किती प्रमाणात पोहोचते, हा खरा मुद्दा आहे. मजबूत आर्थिक वाढ म्हणजे केवळ आकड्यांची झेप नव्हे, तर रोजगार, उत्पन्न आणि जीवनमानातील ठोस सुधारणा होय. पुढील काळात आर्थिक धोरणांचा भर वाढीच्या गुणवत्तेवर असणे आवश्यक आहे. गुंतवणुकीसाठी अनुकूल वातावरण निर्माण करणे, लघु व मध्यम उद्योगांना बळ देणे, निर्यात वाढवणे आणि रोजगारनिर्मितीला प्राधान्य देणे गरजेचे आहे. आर्थिक आकडेवारी पारदर्शक आणि विश्वासाहं असणेही महत्त्वाचे आहे. जीडीपी वाढ ही दिशादर्शक असू शकते. आकड्यांच्या पलीकडे जाऊन अर्थव्यवस्थेचा परिणाम सामान्य नागरिकांच्या आयुष्यात किती जाणवतो, हे पाहणे आवश्यक आहे. वाढीचा गजर जितका मोठा, तितकी वास्तवाची तपासणी अधिक काटेकोर असली पाहिजे, हेच या आकड्यांमधून अधोरेखित होते.

पिंपरी-चिंचवडचा विकास हाच पक्षाचा अजेंडा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : निवडणुकीचा प्रचार जोरात सुरू असून आता काहीच दिवस उरले आहेत. प्रत्येक प्रभागातील पक्ष निरीक्षकांशी प्रचाराबाबत बैठका घेण्यात आल्या आहेत. उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी पिंपरी-चिंचवड शहराच्या जडणघडणीत मनापासून सहभाग घेतला असून विकास हाच पक्षाचा एकमेव अजेंडा आहे, असे प्रतिपादन खासदार सुनेत्रा पवार यांनी केले.

पिंपरी-चिंचवडमधील विविध प्रभागांतील पक्ष निरीक्षकांची खासदार सुनेत्रा पवार यांनी थेट घेऊन प्रचाराचा आढावा घेतला. यावेळी त्यांनी माजी आमदार विलास लांडे यांच्या घरी सदिच्छा भेटही दिली. त्यानंतर माध्यमांशी संवाद साधताना त्या म्हणाल्या की, अजित पवार यांनी या शहराशी नेहमीच आत्मीयतेचे नाते जपले आहे. त्यांनी दिलेला वेळ, मांडलेला विचार आणि स्पष्ट व्हिजन यांच्या बळावर शहराचा सर्वांगीण विकास घडवून आणला.

“मुलांप्रमाणे शहरावर प्रेम करत त्यांनी प्रत्येक घटकाचा विचार करून विकासकामे राबवली. काही लोक

स्वतः मोठे होण्यासाठी टीका करतात; मात्र अशा टीकेकडे दुर्लक्ष करत अजित पवार नेहमी विकासाचा मुद्दा केंद्रस्थानी ठेवत पुढे गेले. त्यामुळेच शहराला नवे चैतन्य मिळाले आहे,” असेही सुनेत्रा पवार म्हणाल्या. आगामी काळातही विकास हाच एकमेव मुद्दा राहणार असून अन्य विषयांकडे लक्ष दिले जाणार नाही, असे त्यांनी स्पष्ट केले. पिंपरी-चिंचवड महापालिकेसह राज्यातील विविध महापालिकांमध्ये वेगवेगळ्या पद्धतीने आघाडी आणि युती होत असल्याचे नमूद करत, पिंपरी-चिंचवडमध्येही त्याच धर्तीवर युती झाली असल्याचे त्यांनी सांगितले.

इतर राजकीय बाबी वरिष्ठ पातळीवर ठरवण्यात आल्या असल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले. या विकासदृष्टीपत्रामुळे आगामी महापालिका निवडणुकीत पिंपरी-चिंचवडमध्ये राजकीय वातावरण अधिक तापण्याची शक्यता व्यक्त होत आहे.

दरम्यान, अजित पवार आणि खासदार सुप्रिया सुळे यांना एकाच व्यासपीठावर पाहण्याचा आनंद झाल्याची भावना त्यांनी व्यक्त केली. “आम्ही कुटुंब म्हणून नेहमी एकत्र आहोत,” असे सांगत त्यांनी राजकीय चर्चावर पूर्णविराम देण्याचा प्रयत्न केला.

फडणवीस गृहमंत्री आहेत हे विसरू नका: आमदार लांडगे

आहे. “मी सांगतो तेच घर घ्यायचं, नाहीतर अडचण होईल, असा माज काही जाण दाखवत आहेत. प्राधिकरण भागात आम्ही एसआरए प्रकल्प सुरू केला, तेच काही लोकांना खुपतंय,” असंही त्यांनी स्पष्ट केले. यावर तात्काळ प्रतिक्रिया देताना मुख्यमंत्री देवेंद्र

फडणवीसांनी ठाम शब्दांत इशारा दिला. “हे कायद्याचं राज्य आहे. इथं धमक्यांचं राजकारण चालणार नाही. कुणी धमक्या देत असेल, तर पोलीस त्याला योग्य ती जागा दाखवतील. मी गृहमंत्री असताना अशी हिंमत कुणाची कशी होते?” असा सवाल त्यांनी केला.

फडणवीस म्हणाले की, “एसआरएमध्ये जर कुणी नागरिकांना धमकावत असेल, तर धाबक्याचं कारण नाही. पोलीस यंत्रणा सक्षम आहे. मला वैयक्तिक हस्तक्षेप करण्याची गरज भासणार नाही,” तसेच त्यांनी सांगितलं की, “मुख्य एसआरए

संस्थेचा अध्यक्ष मी स्वतः आहे. त्यामुळे नागरिकांनी निर्धारित राहावं. जनहिताच्या विरोधात कुणी काम करत असेल, तर १६ जानेवारीनंतर योग्य ती कारवाई केली जाईल.”

दरम्यान, फडणवीसांनी उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्यावर नाव न घेता टोला लगावला. “निवडणुका जवळ आल्या की काही लोकांचा अचांक आवाज मोठा होतो. आमचं काम बोलतं. जनतेसमोर काय ठेवलं की समीरच्यांकडे उतर राहत नाही. काहींना फक्त वाद घालून निवडणूक लढवायची आहे,” असंही ते म्हणाले.

संत तुकाराम महाराज जन्मोत्सव सोहळ्याची तयारी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

देहू : संत तुकाराम महाराज यांचा जन्मोत्सव सोहळा येत्या १७ ते २३ जानेवारीदरम्यान येथील संत तुकाराम महाराज वैकुंठ स्थान मंदिर परिसरात साजरा करण्यात येणार आहे. या सोहळ्यानिमित्त मंडप उभारणी व वासा पूजनाचा कार्यक्रम रविवारी पार पडला. या वेळी संत तुकाराम महाराज संस्थानचे अध्यक्ष जालिंदर महाराज मोरे, विश्वस्त उमेश महाराज मोरे, दिलीप महाराज मोरे, विक्रमसिंह महाराज मोरे, वैभव महाराज मोरे, गणेश महाराज मोरे, लक्ष्मण महाराज मोरे यांच्यासह भाविक उपस्थित होते. माघ शुद्ध पंचमी अर्थात वसंत पंचमीच्या दिवशी, २३ जानेवारी रोजी संत तुकाराम महाराज यांचा जन्मदिवस साजरा केला जातो. त्या पार्श्वभूमीवर संत तुकाराम महाराज संस्थान आणि संत तुकाराम

महाराज जन्मोत्सव सोहळा समितीच्या वतीने दरवर्षीप्रमाणे यंदाही कीर्तन सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले आहे. महोत्सवाची सुरुवात शनिवारी (ता. १७) सायंकाळी ७ ते ९ या वेळेत संस्थानचे माजी अध्यक्ष पुरुषोत्तम महाराज मोरे यांच्या कीर्तनाने होणार आहे. रविवारी (ता. १८) बुलडगण येथील पुरुषोत्तम महाराज पाटील यांचे कीर्तन होईल. सोमवारी (ता. १९) माऊली पठांडे, मंगळवारी (ता. २०) प्रमोद महाराज जगताप, बुधवारी (ता. २१) सुदाम महाराज पानेगवकर, तर गुरुवारी (ता. २२) शेखर महाराज जांभूळकर यांचे कीर्तन आयोजित करण्यात आले आहे. शुक्रवारी (ता. २३) संत तुकाराम महाराज जन्मदिनी सकाळी १० ते १२ या वेळेत कीर्तनकार जयवंत महाराज बोधले यांचे विशेष कीर्तन होणार आहे, अशी माहिती संस्थानाने दिली आहे.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अँड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) | **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायक्षेत्र. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

